

AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE TEN BOER

Raadsvergadering: 28 juni 2017

Registratienummer: TB17.6431888

Agendapunt: 7

Onderwerp: Armoedebeleid 2017 en verder

Voorstel: In te stemmen met de inhoud van het voorstel.

Toelichting: In vervolg op de brief over het armoedebeleid (TB17.6230757) die in uw vergadering van 29 maart is besproken, ontvangt u hierbij het raadsvoorstel Armoedebeleid 2017 en verder.
Dit voorstel bestaat uit twee delen.
Een voorstel voor de besteding van de extra middelen voor kinderen die opgroeien in armoede (zgn kindmiddelen), die we met ingang van 2017 structureel van het rijk ontvangen.
En een voorstel voor maatregelen voor volwassenen die in armoede leven. We benoemen ze beide, omdat maatregelen voor kinderen en volwassenen niet los van elkaar kunnen worden gezien, zeker ook in de (integrale) uitvoering waarin we vaak te maken hebben met gezinnen in armoede.

Afbakening

Het *schuldhulpverleningsbeleid* is in deze nota niet opgenomen. Het nieuwe schuldhulpverleningsplan 2017-2021 wordt als een apart stuk gelijktijdig met deze armoedenota aan uw raad voorgelegd. In dit plan staan aanvullende maatregelen die zich richten op bewustwording en preventie van schulden bij kinderen en jongeren, zoals Klassekas en Grip op geld.

Ook op de *minimaregelingen* gaan we hier niet in. Via de bijzondere bijstand kan ook een beroep worden gedaan op regelingen voor kinderen en/of hun ouders. Zo kunnen kinderen van minima in groep 8 die naar het voortgezet onderwijs gaan, een laptop krijgen op grond van de regeling duurzame gebruiksgoederen.

Externe partijen zoals MBO-scholen hebben van het rijk eigen middelen gekregen om minimajongeren een laptop en andere schoolspullen te verstrekken. Bovendien hebben scholen veelal eigen regelingen die kwijtschelding van de ouderbijdrage mogelijk maken.

Herkomst

De voorstellen voor de besteding van de zogenaamde kindmiddelen zijn gebaseerd op:

1. de signalen die we opvingen van de dorpscoaches;
2. het groepsgesprek met ervaringsdeskundigen (minima)
3. een tweetal gesprekken over armoede met klas 7 van de Huifkar in Ten Boer en met klas 7/8 van de Wieken in Ten Post. Een kort verslag is als bijlage toegevoegd.
4. opmerkingen van uw raad op 29 maart jl.
5. opvattingen van het college zelf.

Deze nota gaat over 2017 en 2018, een periode van twee jaar waarin wordt toegewerkt naar aansluiting bij het armoedebeleid van de gemeente Groningen. In deze periode streven we naar een Ten Boerster inkleuring van

het kindpakket, door waar mogelijk aan te sluiten bij specifiek Ten Boerse organisaties en voorzieningen.

Uitgangspunten

Kinderen mogen er niet de dupe van worden dat ze in armoede opgroeien. De uitgangspunten in de brief aan uw raad bleken bij de bespreking breed gedeeld:

1. *De mens centraal*: wij nemen de mens als uitgangspunt, en niet het systeem. We gaan uit van vertrouwen en niet van wantrouwen.
2. *Kansen voor alle kinderen*: uitbreiding van de mogelijkheden voor kinderen en jongeren om mee te doen en hun talenten te ontplooien;
3. *Maatwerk*: de situatie kan per persoon verschillen, en daarmee ook wat nodig is;
4. *Preventie* is belangrijk: voorkomen dat men in armoede terecht komt, maar ook voorkomen dat de armoedesituatie verslechtert;
5. *Hand in hand*: de armoede-aanpak is een gemeenschappelijke opgave voor burgers, maatschappelijke organisaties, ondernemers en gemeente.
6. *Ervaringsdeskundigheid* inzetten: betrokkenen weten wat leven in armoede betekent, hoe dat voelt en wat nodig is. In de praktijk loopt men tegen zaken aan die het herstel belemmeren en kunnen vaak goed aangeven ook wat er nodig is. Ook kinderen en jongeren zelf kunnen dat vaak prima aangeven. Inzet van ervaringsdeskundigen blijkt te werken.
7. *Toegankelijkheid*: we willen de uitvoerende rol van De Deel versterken, meer aan voorlichting doen, en het makkelijker maken om gebruik te maken van voorzieningen waar men recht op heeft.

Deze uitgangspunten zijn voor ons richtinggevend geweest bij het voorstel over de besteding van de middelen en de uitvoering van de maatregelen.

Maatregelen besteding kindmiddelen

Voor aanvullende maatregelen voor kinderen en jongeren die in armoede opgroeien is per jaar 35.000 euro structureel beschikbaar.

We gaan werkendeweg beginnen, zijn benieuwd hoeveel kinderen precies gebruik zullen maken van welk aanbod en kunnen gaandeweg ook de indicatieve budgetten aanpassen.

Een indicatie van de potentiële doelgroep zijn de volgende cijfers:

- Half mei waren er 118 mensen met een bijstandsuitkering. Het gaat om 101 gezinnen. In 43 gezinnen wonen 76 kinderen jonger dan 18 jaar.
- In de afgelopen 16 maanden hebben 144 gezinnen gebruik gemaakt van één of meer inkomensondersteunende maatregelen (bijzondere bijstand).

Er zijn ook mensen in armoede die we nu nog niet bereiken of in beeld hebben. Immers niet alleen mensen in de bijstand leven in armoede, maar het kan ook gaan om mensen die een andere uitkering ontvangen, zzp-ers of ouderen met een laag inkomen.

De volgende activiteiten zullen we gaan of doen uitvoeren, onder de noemer Kindpakket:

1. Uitbreiding van het aanbod van stichting Leergeld en Jeugd Sport Fonds. Met stichting Leergeld zal overlegd gaan worden of, daar waar nodig, huiswerkbegeleiding via de stichting gerealiseerd kan worden. Dit zal daarna gecommuniceerd worden naar de scholen. De inkomensgrens van 105 % bij het JSF wordt opgetrokken naar 120%. Nieuw is dat ook een beroep kan worden gedaan op het Jeugd Cultuur Fonds.
2. Kinderen krijgen enkele keren per jaar de kans om onder deskundige begeleiding basale functies van de fiets te repareren. Ook zal één keer per jaar een fiets-inzamelactie worden georganiseerd.
3. Een project waarbij basisschoolleerlingen worden uitgedaagd posters en ander promotiemateriaal te maken voor maatregelen uit het kindpakket.
4. Aan enkele minimagezinnen per jaar wordt een vakantie week aangeboden via de Vakantiebank, dan wel Humanitas.
5. De kinderen uit de klassen die hebben meegedacht over ideeën uitten vooral de wens om meer activiteiten te organiseren in de gemeente Ten Boer. Dat wordt ook opgepakt, en we reserveren geld om alle kinderactiviteiten gratis te maken voor kinderen uit minimagezinnen.
6. Kinderen uit minimagezinnen die nog geen zwemdiploma A en B hebben krijgen de kans om deze diploma's te halen. Voor wie dat al wel heeft is budget beschikbaar voor gratis entree of een zomerabonnement.
7. Voor goede ideeën van kinderen zelf wordt geld gereserveerd.
8. Kinderen ontvangen in november bonnen waarvoor ze kleding en/of speelgoed kunnen kopen. We bezien nog bij welke winkels ze besteed kunnen worden.
9. De dorpscoaches krijgen de beschikking over een maatwerkbudget voor kinderen en gezinnen. Zij kennen al veel minima, signaleren wat er nodig is, weten welke regelingen er al zijn, maar kunnen met dit budget snel iets regelen.
10. Voorlichtingsactiviteiten helpen om ook kinderen die we nu nog niet bereiken te attenderen op de mogelijkheden. Dat kan via de website, maar bij voorkeur in persoonlijke contacten, bijvoorbeeld van de dorpscoaches. In Groningen zijn ook goede ervaringen met een belteam van lotgenoten, die mensen bellen. Een apart spreekuur wordt vooralsnog niet overwogen.

Maatregelen armoede gericht op iedereen inclusief volwassenen

Niet alles wat in de voorbereidende gesprekken naar voren kwam had betrekking op kinderen en jongeren. Niet alle financiering daarvan kan plaatsvinden uit de kindmiddelen, vandaar dat wij u voorstellen om extra budget te reserveren voor activiteiten en ondersteuning voor volwassenen.

Wensen en behoeften voor volwassenen in armoede zijn:

1. Structurele ondersteuning van de Weggeefwinkel in Ten Boer.
2. De introductie van de Stadspas voor alle Ten Boerster minima. Dit zal uiterlijk eind 2017 plaatsvinden, als het gezinnen betreft kan een deel van de kosten zal uit kindmiddelen kunnen worden betaald, maar voor (alleenstaande) volwassen in armoede zijn de kindmiddelen niet bestemd.

Meedoen kost de gemeente 20 euro per deelnemer, die dan ook van alle aanbiedingen in de stad gebruik kan maken. De Stadspas kent een eenmalige toetsing en geldt vervolgens als het toegangsbewijs voor allerlei activiteiten en voorzieningen.

Voor een aanvullend speciek Ten Boerster aanbod gaan we in gesprek met het plaatselijke bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

3. Een andere ambitie is het ontwikkelen van een beleid voor laaggeletterden. Hierover ontvangt u van ons een apart voorstel

4. Dankzij het project Burgerkracht en participatie komen diverse nieuwe initiatieven van de grond. Ook organiseren we de Positiviteitscursussen, gebaseerd op de eerdere cursus Grip en Glans.

We bezien hoe we in het kader van het armoedebeleid hiervoor korting kunnen organiseren voor de minima.

5. Goed bezig is een vrouwencollectief, dat activiteiten organiseert voor mensen met een smalle beurs. Ook hier willen we graag faciliterend optreden.

6. We zien mogelijkheden om op een aantal drukke plekken weggeefkasten te plaatsen, waar spullen kunnen worden ingebracht en meegenomen.

7. Wat betreft de introductie van een integraal maatwerkbudget voor de Deel sluiten we aan bij de ontwikkelingen af in de gemeente Groningen.

Het idee is om uitgebreide regelgeving terug te dringen en om snel, zonder veel bureaucratie, en op maat financiële belemmeringen weg te kunnen nemen.

8. De Voedselbank heeft een beperkt aantal cliënten uit de gemeente Ten Boer. We verstrekken hen een jaarlijkse bijdrage, en bezien hoe we het vervoer / bezoek kunnen vergemakkelijken.

9. We bieden twee mensen de kans om een tweejarige opleiding te volgen voor ervaringsdeskundige. Er is momenteel bij diverse organisaties en overheden vraag naar 'professionele' ervaringsdeskundigen, al is een baangarantie niet te geven.

10. We organiseren korte trainingen Armoede Dichtbij voor beroepskrachten en vrijwilligers van maatschappelijke organisaties zoals scholen, kerken, verenigingen, woningbouwverenigingen e.d. Doel is de bewustwording en signalering van armoede te versterken, alsook de bekendheid met de voorzieningen te vergroten.

11. Het huidige minimabeleid zullen we handhaven, maar willen de bekendheid en de toegankelijkheid vergroten via gerichte communicatie. Hiervoor wordt een plan ontwikkeld, en waar mogelijk worden ervaringsdeskundigen ingeschakeld.

Uitvoering

Omdat de medewerkers van de Deel al veel mensen kennen, krijgen zij een belangrijke rol in de uitvoering. Zij kunnen in hun contacten de mogelijkheden ter sprake brengen, de toetsing uitvoeren en op korte termijn maatwerk leveren, als dat nodig is.

Een aantal specifieke initiatieven behoeft concrete uitwerking voordat de activiteit beschikbaar is. De Deel beziet met haar contacten wie wat kan uitwerken, en kan voor aanvullende ondersteuning een beroep doen op het armoedeteam Groningen. Voor dit ontwikkeltraject is een budget beschikbaar uit de kindmiddelen.

De Stichting Urgente Noden blijven we subsidiëren. Zij springt in als er op korte termijn een financieel probleem is, dat niet op een andere manier kan worden gefinancierd.

Communicatie en informatie

Het doel van communicatie en informatieverstrekking is om het bereik te vergroten. Over een aantal maatregelen kunnen we direct gaan communiceren. We doen dat via een persbericht, maar ook via de Deel, de bijsluiter en eventueel het belteam. Kinderen gaan nog promotiemateriaal maken voor een aantal regelingen.

Voor activiteiten die pas later starten zal de informatieverstrekking gefaseerd worden uitgebreid.

We gaan na hoe we de (nog) niet bij ons bekende doelgroepen in beeld kunnen krijgen.

Adviesraad Sociaal domein

De Adviesraad heeft zich gebogen over de brief aan uw raad van 29 maart jl, én over een concept-versie van dit raadsvoorstel, op 6 juni jl.

Hun ideeën zijn al verwerkt in dit voorstel.

Concreet gaf men ons mee te streven naar een zo groot mogelijk bereik, juist ook onder de niet bij de gemeente bekende doelgroepen.

Er waren vooral vragen over de precieze wijze van uitvoeren, het bereiken van de moeilijk bereikbare doelgroep en het belang van evaluatie.

Concrete suggestie was ook om op gezette tijden te evalueren wat nu in gang wordt gezet. Verder merkte men op dat verschillende beroepsgroepen ook armoede kunnen signaleren, zoals bijvoorbeeld de wijkverpleegkundige, de kraamzorg en thuiszorg. En ook om contact op te nemen met de kerken over de vraag wie wat doet.

Wij zullen deze opmerkingen ter harte nemen en bij de uitvoering betrekken.

Het gaat om een project dat werkendeweg wordt uitgevoerd, waarbij we voortbouwen op bestaande expertise in Ten Boer en Groningen.

Maar we leren ook van het doen, en hebben daarom flexibiliteit ingebouwd voor tussentijdse aanpassingen. Dit werd ook nadrukkelijk aanbevolen door de Adviesraad.

We hebben de Adviesraad toegezegd hen eind 2017 of eerste kwartaal 2018 te informeren over de stand van zaken.

Financiën

De begroting van het kindpakket 2017 omvat in totaal 40.200, samengesteld uit 35.000 nieuwe kindmiddelen en 5.200 euro die al in de begroting zijn opgenomen voor stichting Leergeld en Jeugd Sport Fonds. Eén van de eisen van het rijk is dat de middelen aanvullend worden besteed, en niet als vervanging mogen dienen. Daaraan voldoen we met dit voorstel. Datzelfde geldt voor de eis dat kinderen en gezinnen het geld niet zelf ontvangen, maar in natura.

De kosten van de maatregelen ten behoeve van volwassen worden opgenomen in de Perspectiefnota.

Verantwoording besteding armoedemiddelen

Het rijk heeft bepaald dat alleen aan de eigen gemeenteraad verantwoording hoeft te worden afgelegd over de besteding van de structurele rijksmiddelen. Over de bestedingen in 2017 zullen wij in de rekening over 2017 rapporteren.

Situatie 2019 en verder

Door de samenvoeging van onze gemeente met de gemeente Groningen en de gemeente Haren is het totale Groningse armoedebeleid straks ook beschikbaar voor de inwoners van Ten Boer. Het Groningse budget bedraagt momenteel 3,6 miljoen euro structureel op jaarbasis, en omvat ook veel maatregelen en projecten voor volwassenen.

De gemeente Groningen gaat haar beleid evalueren in de eerste helft van

2018, en betreft daarbij de ontwikkelingen in Ten Boer. De evaluatie is de opmaat voor een nieuw Armoedeplan voor de gefuseerde gemeente. Tot die tijd zal de gemeente Ten Boer waar dat maar mogelijk is meeliften met de Groninger aanpak, maar wel met een eigen 'couleur locale'.

Ten Boer, 15 juni 2017

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Ten Boer,

N.A. van de Nadort, burgemeester

J.C. de Groot, secretaris

Bijlagen:

1. Bijgevoegd:

- Conceptbesluit
- Kort verslag gesprekken met tweetal klassen over armoede

2. Ter inzage:

-

Nr. 7 De raad van de gemeente Ten Boer;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13 juni 2017,
gelet op de desbetreffende wettelijke bepalingen;

b e s l u i t :

In te stemmen met de inhoud van het voorstel.

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de
gemeente Ten Boer,
gehouden op 28 juni 2017.

De raad voornoemd,

N.A. van de Nadort, voorzitter

R.S. Bosma, griffier